

Landelijke studiedag Nederland 2017

Vereniging
voor freinetpedagogie

Nieuw boek in de Freinetbibliotheek:

'Natuurlijk leren lezen' en een boekje over kwaliteitskaders in de Nederlandse freinetscholen ("Freinet binnenste buiten")

17 november

Nieuwe Regentesseschool (Kruisdwarstraat 6 - 3581 GL - Utrecht)

Thema: Natuurlijk leren; natuurlijk leren we!

Vol ateliers/workshops, ontmoeting en vanaf 16.15 uur: Algemene ledenvergadering Vereniging voor freinetpedagogie

Workshopbeschrijvingen en agenda ALV volgen op
www.freinet.nl/be, [facebook](https://www.facebook.com/FN204) en FN204

Opgave via info@freinet.nl

Programma Studiedag Utrecht 17-11-2017:

9.30	Inloop, koffie/thee en inschrijving workshops
10.00	Opening en welkom: Nartano Glijn van de Nieuwe Regentesseschool Kwaliteit in de Nederlandse scholen : Freinet binnenste-buiten > Anjo Mooren en Marijke Wiederholdt
10.20	presentaties van nieuwe uitgave: Freinet's boek 'Natuurlijk leren lezen'. (Freinetbibliotheek 12) > Rouke en Jimke
10.30-12.00	Eerste ronde workshops (zie lijst workshops)
12.00	Lunch: er zijn diverse activiteiten. Je kunt de boeken afhalen/kopen, de freinetwinkel is geopend, je kunt de stukken voor de ALV alvast inzien en natuurlijk zijn er veel collega's om mee (bij) te praten.
13.00	Special met Judith Mulder(Schoolfolio) en Jos Bol (Kunstcentraal): hoe leg je 'opbrengsten van natuurlijk leren vast? Dit duo plaatst deze vraag in een breed perspectief en geeft opties.
14.00-15.30	Tweede ronde workshops (zie lijst: één workshop duurt 2 uur)
15.30	Afsluiting met verfrissing
16.15-17.15	Algemene ledenvergadering Vereniging voor freinetpedagogie (ALV): zie bijlage agenda ALV en de stukken op www.freinet.nl/be

17-11 WORKSHOPS/ATELIERS

Natuurlijk leren lezen - Rouke Broersma en Jimke Nicolai

Deze workshop baseert zich op de inhoud van het nieuwe boek *Natuurlijk Leren Lezen* van Freinet en wordt ondersteund vanuit aanvullende theorie en praktijk van *Levend Leren*. Tijdens deze workshop analyseren en bespreken we kinderwerk, werken we met eenvoudige druktechnieken en formuleren we werkplannen voor de eigen praktijk.

Besluiten op basis van gelijkwaardigheid –

Baudy Wiechers en Sylvia v.d. Nol. Besluiten nemen waarbij alle stemmen gelden en een besluit pas genomen is wanneer iedereen consent geeft aan dat voorstel in plaats van de meeste stemmen gelden. Werkt dat en hoe effectief is het?

De C.O.N.S.E.N.T-methode® biedt handvatten voor effectieve besluitvorming op basis van gelijkwaardigheid en met consent. Door het spelen van een serious game – het Ger-Consentspel – doe je in de workshop een ervaring op met deze manier van overleg en besluitvorming.

Leesgesprekken - René Berends, docent Ned en onderzoeker lectoraat Saxion

Initiatiefnemer van het project over het opzetten en uitvoeren van leesgesprekken). Een kleuter van vier pakt een groot boek met foto's en teksten over het heelal. Als de leraar vraagt waarom ze dat boek pakt, zegt het kind: "Omdat het over de hemel gaat en ik de hemel mooi vind!" Kinderen in Nederland hebben een probleem met hun leesmotivatie. Een oplossing hiervoor zou kunnen liggen in het voeren van reflectiegesprekken met kinderen over het lezen. Bij het voeren van leesgesprekken staat voor leraren de vraag centraal: "Wat zou ik kunnen doen, om ervoor te zorgen dat jij lezen leuker gaat vinden en er beter in wordt."

Workshop Natuurlijk Leren Rekenen en Tegeldruk - Jimke Nicolai

In deze workshop gaan we werken aan levend rekenen vanuit het brongebied: het schoolwerk. Op freinetscholen werken we met teksten en die drukken we. Freinet laat in *Natuurlijk Leren Lezen* zien hoe sterk beeld en woord aan elkaar verknoopt zijn. In deze workshop werken we aan een druktechniek en koppelen die aan levend rekenen. We verkennen tegeltjesdruk en werken daarbij aan verschillende vormen van symmetrie.

De kracht van het midden: hoe ga je om met polarisatie? Anjo Mooren – Bureau Sterk.

In deze workshop maak je kennis met een model dat verschillende wetmatigheden in polarisatie en conflict verklaart. Zonder hét antwoord te hebben op dit complexe vraagstuk, gaan we samen in gesprek, op zoek naar onze eigen positie in polarisatie, onze vooroordelen en onze kennis. De workshop is een eerste aanzet tot het doorgronden van de mechanismen achter polarisatie, tot het bewust worden van de eigen (on)mogelijkheden en groei in het omgaan met polarisatie. We gebruiken het boek 'Polarisatie; inzicht in de dynamiek van wij-zij denken' van filosoof Bart Bransma als uitgangspunt.

Levend leren in het domein rekenen (Luc Heyerick – Freinetbeweging/ Vereniging voor freinetpedagogie)

Vaak worden ook in freinetklassen de doelen voor wiskunde nagestreefd via instructie van de leerkracht gevolgd door inoefening via fichewerk. Toch kan in dit domein de inbreng van de kinderen zorgen dat wiskunde op een meer natuurlijke manier aangeleerd wordt. Die inbreng komt expliciet in de klas via de kring (levend rekenen), via wiskundige creaties en via wiskundige wandelingen. Die inbreng leidt tot onderzoeksvragen en het autonoom wiskundig onderzoek

Stadstuin/schooltuin ontwikkelen - Nieuwe Regentesse: Ineke Stronks - leerkracht/ Maarten Bruns - ouder, werkzaam bij I.V.N

In deze workshop kun je inspiratie opdoen voor het letterlijk 'natuurlijk' leren; als in ' bezig zijn in de natuur'. De Nieuwe Regenteschool heeft twee jaar geleden het idee opgevat om in de beperkte ruimte om de school heen, een educatieve stadstuin op te gaan zetten. Via een themagroep, die het beleid en de visie heeft uitgewerkt en het inschakelen van een oud-ouder/tuinarchitect en een externe tuinman. Ineke Stronks, zijn tegengekomen aan belemmeringen en uitdagingen en hoe de stand van zaken nu is. Het tweede, grootste deel van de workshop sluit aan op hoe je de natuur binnen je school kunt halen, in combinatie met de buurt waar de school staat.

Groepsgewijs probleem oplossen met Freinet - Laurence Guerin en Jory Tolkamp, lectoraat TVO Saxion

Binnen het lectoraat vernieuwingsonderwijs loopt de onderzoekslijn 'Brede Vorming'. Eén van de onderwerpen is Burgerschap. Hierin zijn er 9 projecten ontwikkeld waarin leerlingen groepsgewijs problemen oplossen met betrekking tot maatschappelijk technologische vraagstukken. De projecten worden uitgevoerd bij zowel Dalton-, als Jenaplanscholen. We zouden echter heel graag weten hoe we deze projecten kunnen laten aansluiten op het Freinet-onderwijs. In deze workshop doorlopen we het project 'textiel' en vragen we om jullie advies en deskundige (praktijk)input. Op deze manier willen we samen het project toegankelijk en inzetbaar maken op Freinetscholen.

Verhalend werken met kleuters en de overheadprojector. Nieuwe Regentesse: Marlies Galema, Sandy Rozemeijer, Iris Stelder, leerkrachten groep 1/2

In deze workshop gaan de deelnemers heel praktisch zelf aan de slag door te spelen en te onderzoeken met behulp van licht, schaduwen en de overhead-projector. Je gaat samen een landschap maken waarin jij bepaalt wat er gebeurt en waarin jij zelfs de hoofdrol kan spelen...Geef je fantasie de vrije loop en speel, beweeg, knutsel en verzin 'als een kleuter'. Ontdek net als zij het wonder van het werken op deze manier: een beeltenis op een glasplaat die weerkaatst wordt op een groot wit doek en die de bron vormt voor een verhaal of gebeurtenis waar je weer over door kunt fantaseren en nieuwe beelden bij kunt maken.

Zelfsturend leren wordt je aangeleerd! Patrick Sins, lector TVO, Saxion en Thomas More hogeschool.

Zelfsturend leren is cruciaal voor het leren van leerlingen. Verschillende studies tonen echter aan dat zelfsturend leren in het basisonderwijs nauwelijks op gang komt. Ondanks dat basisschoolleerlingen zelfsturend leren kunnen aanleren en dat zelfs de jongste kinderen profiteren van instructie, wijst onderzoek uit dat leraren tekortschieten in het bevorderen van het zelfsturend leren. In deze workshop worden strategieën aangereikt en geoefend om zelfsturend leren in de eigen onderwijspraktijk te integreren.

Film: L'École Buissonnière (De Spijelschool) Inleider: Armand De Meyer -duur workshop 2 uur.

In deze speelfilm uit 1949 stond Célestin Freinet model voor het personage van meester Pascal, die als nieuwe onderwijzer arriveert in Salèzes, een dorpje in de Franse Haute-Provence. Hij gaat er binnen en buiten het klaslokaal op een heel eigen wijze met de jongens aan de slag. De film laat mooi zien op welke manier Freinet erin slaagde om van de scheldnaam 'l'école buissonnière' (spijelschool) die zijn aanpak kreeg van een aantal dorpelingen een kenmerkende eretitel te maken voor zijn pedagogie. De film is in het Nederlands ondertiteld en hoewel bijna 70 jaar oud inhoudelijk nog niet gedateerd.

Een nieuw gebouw voor Natuurlijk Leren/Freinet - Patrick Leunens, Triangel Booischoot)

In GO! Freinetschool Triangel is men gestart met de bouw van een nieuw schoolgebouw: een nieuwbouw i.f.v. de Freinetpedagogie. Hoe is deze nieuwbouw tot stand gekomen? Welke basisprincipes van de Freinetpedagogie hebben de nieuwbouw mee vorm gegeven? Welke obstakels en moeilijkheden zijn er overwonnen? Wat wordt het uiteindelijke resultaat en wat is de meerwaarde van het nieuwe gebouw. In deze workshop maakt men kennis met het hele voortraject, de ontwikkeling, de realisatie en het vermoedelijke eindresultaat van deze nieuwbouw i.f.v. de Freinetpedagogie.

Natuurlijk leren lezen en schrijven

-Truus Schuttysen, Triangel Booischoot.

Een zo perfect mogelijke overgang van thuis- naar schoolsituatie omschreef Freinet met de term 'natuurlijk leren'. Betekenisvol vanuit je eigen belangstelling leren. Maar werkt dat wel? En hoe kunnen kinderen zonder een kant en klare methode leren lezen en schrijven? Ook in Freinetscholen is de keuze voor de 'natuurlijke methode' geen evidentie.

Truus Schuttysen, leerkracht 1ste graad in GO! Freinetschool Triangel in Booischoot, laat u in deze workshop ontdekken hoe 'Natuurlijk leren schrijven en lezen' werkt en hoe zij er in de klas mee aan de slag gaat!

Tekstbespreken en levend taal-onderwijs in groep 3/4. (Vera Ellen v. Bork en Maaike Balk Windroos – Wijk bij Duurstede)

Tijdens deze workshop voor (beginnende) leerkrachten laten we zien hoe wij in groep 3/4 teksten bespreken en hoe daarbij gewerkt wordt aan taalontdekkingen. We laten ook zien hoe we op grond hiervan het mondeling en schriftelijk taalonderwijs vormgeven, bijvoorbeeld in de vorm van taalbladen.

We nemen ook een aantal teksten mee om met elkaar de mogelijkheden te verkennen en ieders repertoire op dit gebied uit te breiden. Deelnemers kunnen ook teksten van kinderen uit hun eigen groep meenemen om samen te bekijken.

Vereniging voor freinetpedagogie